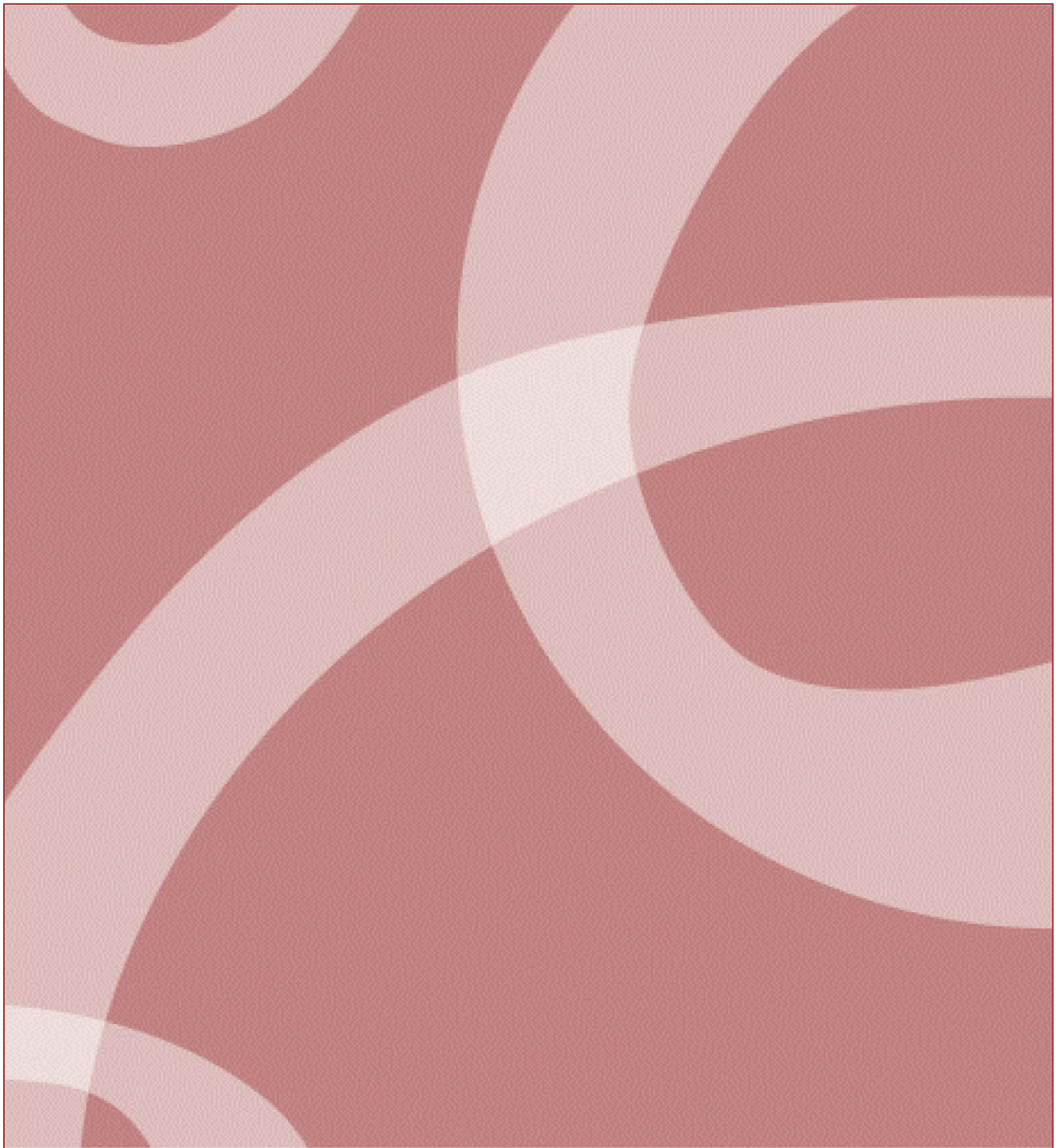

RAPPORT FRA INTERNREVISJON 2017 DETALJIST, SERVERING, TRANSPORT, LAGER

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
1 Om revisjonen.....	3
1.1 Innledning.....	3
1.2 Bakgrunnsinformasjon	3
1.2.1 EFTA Surveillance Authority (ESA).....	3
1.2.2 Tall	3
2 Hovedinntrykk	5
3 Om avvik og merknader.....	5
3.1 Avvik	6
3.1.1 Mangelfull samhandling mellom HK/ fagseksjonene og IRF	6
3.2 Merknader	7
3.2.1 Internkontroll i Mattilsynet	7
3.2.2 Registreringer i MATS.....	7
3.2.3 Gebyr	7
3.2.4 Kommunikasjon og distribusjon av informasjon	7
3.2.5 Styring av regionene.....	7
4 God praksis	8
5 Konklusjon og anbefaling.....	8

Sammendrag

Krav fastsatt i matloven samt underliggende regelverk skal sikre forbrukerne helsemessig trygg mat som har tilfredsstillende kvalitet. Kravene omfatter hele verdikjeden, fra jord og fjord til bord. Lagring av matvarer er en viktig del, ofte i flere ledd av produksjonskjeden. Mangler i lagringsforholdene kan true mattryggheten og forringe kvaliteten, og animalske næringsmidler vurderes som spesielt sårbare.

Etter en forberedelsesperiode i aug./sept. ble Internrevisjon på området detaljist, servering, transport og lager gjennomført i tidsrommet oktober, november og desember 2017 av utpekt revisjonsgruppe og i henhold til plan godkjent av administrerende direktør.

Revisjonens mål var å undersøke om godkjenning av frittstående lager ble gjennomført i samsvar med planer og føringer, og om tilsynet omfatter sporbarhet.

Revisjonen skal videre vurdere om aktivitetene bidrar til gjennomføring av Mattilsynets strategi, oppnåelse av Mattilsynets strategiske mål samt regelverkets mål og intensjon.

I løpet av revisjonen har revisjonsgruppen gjennomført dokumentgjennomgang, intervjuer i relevante enheter og observert tilsyn under virksomhetsbesøk.

Revisjonsgruppen har hatt fokus på systemgranskning, og funn er derfor formulert på et overordnet nivå.

Med bakgrunn i undersøkelsene revisjonsgruppen har gjort, kan vi konkludere at regionene har gjennomført oppgave godkjenning av frittstående lager (for fisk, kjøtt, melk og – produkter) i all hovedsak på en tilfredsstillende måte og stort sett innen gitt frist.

Revisjonsgruppen kan bekrefte at det føres tilsyn, om i noe ulik grad, med virksomhetenes ivaretagelse av sporbarhetskravet.

Identifisert avvik, som nærmere beskrevet i rapporten nedenfor, knytter seg til organisering av oppgaveløsningen. De reviderte aktivitetene, sett i et overordnet perspektiv, bidrar kun delvis til Mattilsynets overordnede mål som beskrevet i Beslutningsdokumentet.

Revisjonsgruppen kan med bakgrunn i eksisterende data ikke konkludere om tilsynet har ønsket effekt. Mattilsynets system for verifisering av effekt er fortsatt under utvikling og utprøving.

Avvik og merknader er knyttet opp til denne interne revisjonen på området detaljist, servering, transport og lager, men vi har grunn til å tro at flere av funnene også i stor grad har mer generell karakter. Det bør vurderes om oppfølging bør gjelde også andre fagområder.

1 Om revisjonen

1.1 Innledning

Administrerende direktør besluttet i treårig plan for Internrevisjon 6.april 2017 å gjennomføre en Internrevisjon på området «detaljst, servering, transport og lager». Revisjonen ble gjennomført av internrevisor og to fagrevisorer, Sissel Larsen, seniorinspektør ved Avd. Salten og Anne-Britt Haugen Østeraas, seniorinspektør ved Avd. Trondheim og omland, i henhold til godkjent revisjonsplan, se plandokumentet i vedlegg.

Internrevisjonen ble avgrenset til tilsyn med godkjenningspliktige frittstående lager som lagrer animalske næringsmidler. Revisjonens oppdrag omfattet nærmere bestemt å undersøke

- om godkjenning av relevante lager er gjennomført i samsvar med regelverk og føringene
- om tilsyn omfatter sporbarhet.

Krav fastsatt i matloven samt underliggende regelverk skal sikre forbrukerne helsemessig trygg mat som har tilfredsstillende kvalitet. Kravene omfatter hele verdikjeden, fra jord og fjord til bord. Lagring av matvarer er en viktig del, ofte i flere ledd av produksjonskjeden. Mangler i lagringsforholdene kan true mattryggheten og forringe kvaliteten, og animalske næringsmidler vurderes som spesielt sårbare.

1.2 Bakgrunnsinformasjon

1.2.1 EFTA Surveillance Authority (ESA)

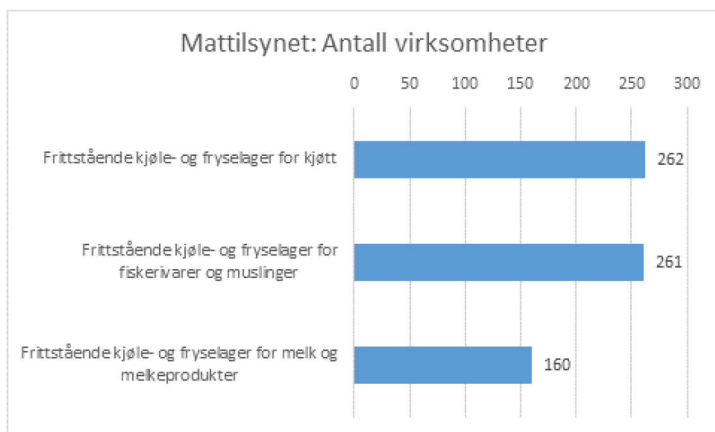
ESA gjennomførte mars 2015 en revisjon på område «hygiene of fishery products». Under befarings av relevante virksomheter kommenterte ESA at frittstående lager ikke er godkjent iht gjeldende regelverk og at Norges tolkning av bestemmelsene i animaliehygieneforordningen ikke er korrekt. Som oppfølging av ESA's konklusjon har Mattilsynet besluttet å endre krav til frittstående lager for animalske produkter (kjøtt, fisk, melk og –produkter) fra registreringspliktig til godkjenningspliktig.

ESA gjennomførte oktober 2016 en revisjon på område «official controls over post-slaughter traceability of meat, meat products, meat preparations and composite products». Med bakgrunn i observasjoner i relevante virksomheter, bl.a. også et frittstående lager, og funn ifm en sporingsøvelse konkluderte ESA at Mattilsynet har et forbedringspotensialet innen tilsyn med sporbarhet, også i frittstående lager.

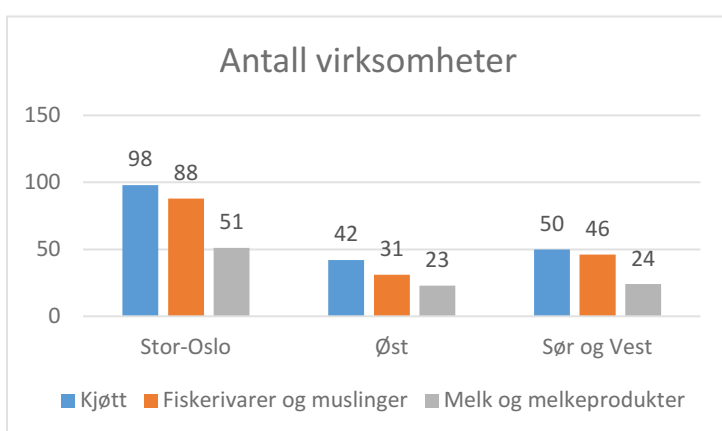
Resultatene fra disse ESA-inspeksjonene var et kriterium for valg av tema for Internrevisjon 2017 på område «detaljst, servering, transport og lager»

1.2.2 Tall

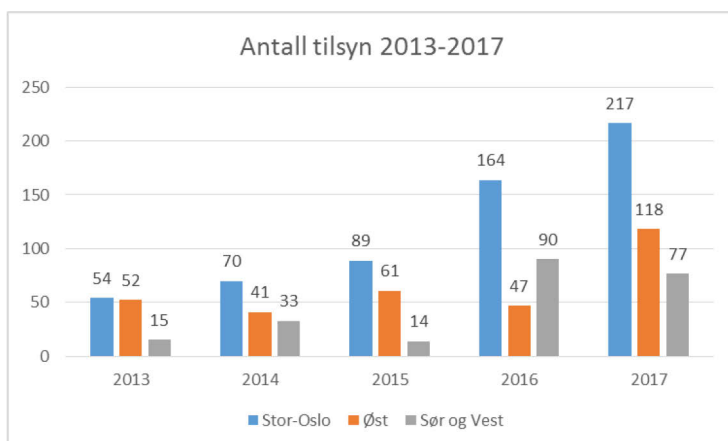
Illustrasjonene nedenfor setter virksomhetstype frittstående lager og tilsyn med disse i kontekst. I Mattilsynets systemer ligger 156.500 registrerte virksomheter totalt. I 2016 gjennomførte Mattilsynet 72 889 tilsyn totalt.

Antall godkjeningspliktige lagre i Norge fordelt på produksjonsform¹

Antall godkjeningspliktige frittstående lagre fordelt på aktivitet i de reviderte regionene.

Tilsynsaktiviteten med frittstående lagre i de reviderte regionene i perioden 2013 – 2017

¹ Enkelte virksomheter lagrer flere/ alle typer varer og er oppført under hver av produksjonsformene.

2 Hovedinntrykk

I kjølvannet av ESA-inspeksjonen i 2015 endret Mattilsynet krav til frittstående lager fra registreringsplikt til godkjenningsplikt. Relevante bransjer/ virksomheter ble informert om endringen og påfølgende søknads- og godkjenningsprosess.

Hovedkontoret, som et samarbeid mellom seksjon hygiene og drikkevann og seksjon sjømat, sendte informasjon og bestilling på godkjenningsoppgaven til regionene i notatform. Bestillingen ble videreført i BDS 2017 – vedlegg «operativt tilsyn».

Ut fra resultatene fra undersøkelsene gjennomført under revisjonen konkluderer revisjonsgruppen at regionene har gjennomført oppgave med godkjenning av frittstående lager (for fisk, kjøtt, melk og –produkter) i all hovedsak på en tilfredsstillende måte og stort sett innen gitt frist. Oppgaven ble løst ulikt, dette vurderes likevel ikke som avvik siden det ikke var gitt konkrete og detaljerte føringer om den praktiske gjennomføringen. Det er revisjonsgruppens oppfatning at oppgaven kunne ha blitt løst på en mer ressurseffektiv måte dersom inspektørene hadde hatt tilgang til mer utfyllende støttemateriell, som tilsynsmal i MATS, nærmere veiledning om framgangsmåte i skjematjenesten og MATS, tidlig og tydelig avklaring om omfang for godkjenningsplikten m.m.

Med bakgrunn i gjennomgang av en rekke godkjenningssaker fra revisjonsenhetene har revisjonsgruppen sett at gebyrsetting kan variere.

Revisjonsgruppen kan bekrefte at regionene har, i etterkant av ESA-inspeksjonen i 2016, oppfattet fokus på sporbarhet på tross av at dette ikke er spesielt omtalt i BDS 2017² eller tydelig kommunisert f.eks. via intranettet. Det føres tilsyn, i noe varierende grad, med virksomhetenes ivaretagelse av sporbarhetskravet. Regionene melder om stort behov for tydelige avklaringer og føringer knyttet til dette kravet. Hovedkontoret har planlagt utvikling av en retningslinje samt kompetansetiltak/ kurs for gjennomføring i 2018.

Gjennom hele revisjonen har revisjonsgruppen fått inntrykk av at potensialet som ligger i DMM ikke er utnyttet optimalt enda. Arbeidet som gjøres på hovedkontoret og i de interregionale fagfora synes å foregå på en fragmentert måte.

Registreringer og vedlikehold i MATS³ er fortsatt en utfordring for Mattilsynet.

3 Om avvik og merknader

Revisjonsgruppen har lagt til grunn disse definisjonene for ulike typer funn:

avvik:

- mangel på oppfyllelse av spesifiserte krav (non-compliance)

merknader:

- avvik som er mindre vesentlig eller bagatellmessige
- forhold som oppfattes som forbedringspunkter
- funn som ikke omfattes av revisjonens omfang

Revisjonsgruppen har hatt fokus på systemgranskning og har derfor formulert funn på et overordnet nivå. Konkrete observasjoner knyttet til det enkelte tilsynet er således ikke beskrevet i detalj, men sammenfattet i hovedfunnet.

² Føringer lå inne i et utkast, men ble tatt ut i endelig versjon

³ Mattilsynets tilsynssystem

3.1 Avvik

3.1.1 Mangelfull samhandling mellom HK/ fagseksjonene og IRF

Vi har observert:

- Gjennom intervjuene regionalt og sentralt blir det tydelig at forståelsen av hverandres rolle, ansvar og myndighet ikke samsvarer.
- Under intervju med fagrådgivere, blant dem leder for IRF, kommer det fram at IRF ikke har vært involvert i utarbeidelse av notatet som beskriver bestillingen/ godkjenningssoppgaven.
- IRF har ikke mottatt særskilt bestilling, men på eget initiativ utarbeidet noe støttemateriell som et tilbud for tilsynet. IRF har ikke benyttet sin myndighet til å fatte beslutning om tilsynsgjennomføring.

Observasjonen representerer et avvik fra:

- Beslutningsdokument, kap.1 «samhandling og oppgaveløsning på tvers», kap.5 «Oppgave og rollefordeling mellom Hovedkontoret og regionene»
- Supplerende beslutningsdokument, kap.2 «Regionenes hovedleveranser ... Interregionalt samarbeid og fagfora», kap.2 «Fagrådgivere i regionene»
- Retningslinje om mandat – Interregionale fagfora, «Oppgaver og rammer for IRF, Rammene: Interregionale fagfora skal diskutere og bli enige om hvordan ulike saker skal løses i regionene. Interregionale fagfora kan beslutte hvilken løsning som skal velges, så lenge løsningen ligger innenfor rammene som er gitt for tilsyn på området og ikke innebærer endring av policy...»

Vi vurderer:

Ett av prinsippene i DMM er å bruke kompetansen der den er. Med bakgrunn i dette prinsippet og erkjennelsen om at tilsynskompetansen ligger i regionene ble faglinjen, fagrådgiver og regionale/ interregionale fagfora, etablert. God samhandling mellom HKs regelverkskompetanse og IRFs tilsynskompetanse skal sikre effektiv oppgaveløsning.

Revisjonsgruppens opplevelse er at alle involverte medarbeidere, på nasjonalt og regionalt nivå, har ønsket å bidra konstruktiv i arbeidet til best mulig tilrettelegging for det utøvende tilsynet. Det er videre revisjonsgruppens inntrykk at sviktende kommunikasjon, uklar oppgavedeling og myndighetsforståelse har ført til frustrasjon i flere ledd. Ved involvering av IRF kunne notatet ha fanget opp flere praktiske problemstillinger og unngått mangelfull og til dels feil informasjon til tilsynet. Tydelig definisjon hadde gitt IRF anledning til å beslutte innenfor rammen.

Vurderingene knytter seg hovedsakelig til godkjenningssoppgaven, men finnes også i noen grad igjen i håndtering av behov for føringer for tilsyn med sporing. Ansvarlig fagseksjon ved HK har av kapasitetsårsaker ikke maktet å følge opp ESA-inspeksjon som ønsket, men heller ikke søkt bistand fra IRF, der noe arbeid allerede er gjort. Også her mener revisjonsgruppen at god samhandling ville ha gitt mulighet for raskere oppgaveløsning.

Revisjonsgruppen vurderer avviket som alvorlig.

3.2 Merknader

3.2.1 Internkontroll i Mattilsynet

Det ble ikke gjennomført systematiske og dokumenterte internkontrollaktiviteter ifm gjennomføring av godkjenningssoppgaven, som f.eks. kontroll av bruk og registrering av relevante kravpunkter, samt innkreving av gebyr. Kvalitetssikring begrenser seg til gjennomlesning av tilsynsrapporter og omfatter ikke kontroll av registreringer i MATS.

Revisjonsgruppen vurderer observasjonen som alvorlig, men velger her å ikke klassifiserer det som avvik, siden forholdet er registrert som avvik i tidligere internrevisjon. Videreutvikling av Mattilsynets internkontroll forventes gjennomført som oppfølging av tidligere internrevisjon.

3.2.2 Registreringer i MATS

Mangelfull vedlikehold av opplysninger om virksomheter, men også mangelfull dokumentasjon av gjennomført tilsyn, f.eks. kun registrering av kravpunkter med ikke-tilfredsstillende resultat. Dette kan gi feil i datagrunnlaget, som i neste omgang kan føre til feil vurderinger og prioriteringer når det planlegges tiltak/aktivitet på fagområdene.

Denne observasjonen er blitt anmerket i flere tidligere internrevisjoner. Oppfølging forventes gjennom arbeid med datakvalitet.

3.2.3 Gebyr

Med bakgrunn i gjennomgang av en rekke godkjenningssaker fra revisjonsenhetene har revisjonsgruppen sett at gebyrsetting varierer. Selv om det innenfor revisjonens rammer ikke var mulig å etterprøve de faktiske forholdene virker sammenhengen mellom sakenes kompleksitet og medgått tid/ gebyrets størrelse i noen tilfeller lite sannsynlig. Krav om fakturering av faktisk medgått tid hindres dessuten av etablerte gebyrklasser og manglende mulighet for å sette opp gebyr utover denne klassen. Samtidig er det gitt føring om at fakturering først skal skje etter at endelig vedtak om godkjenning er fattet. Dette gjelder også ved bruk av betinget godkjenning, som i noen tilfeller forårsaket betydelig merforbruk av tid.

Innkreving av riktig gebyr er et fokusområde i Mattilsynet. Systemene gjennomgås i eget prosjekt. Oppfølging av faktisk korrekt størrelse på gebyr bør knyttes til Mattilsynets egen internkontroll.

3.2.4 Kommunikasjon og distribusjon av informasjon

Det er avgjørende for effektiv tilsynsgjennomføring å ha all relevant informasjon samlet på ett sted og lett tilgjengelig. Notatet ble sendt til regionene ved Regiondirektør, lagret i ePhorte og henvist til i dialogboksen på fagkjerne. Flere relevante dokumenter, f.eks. sjekklister for tilsyn, finnes i ulike versjoner i ulike mapper på ulike steder på fellesområdet. Informasjon på de to fagkjernene (næringsmidler/ sjømat) var til tider delvis ulik.

Identifikasjon av tiltak forventes i forbindelse med planlagt arbeid med optimalisering av Mattilsynets intranett.

3.2.5 Styring av regionene

Styring av regionen skal skje via de ordinære styringskanalene, hovedsakelig i BDS og supplerende BDS. Bestilling av godkjenningssoppgaven ble sommeren 2016 sendt i eget notat med e-post og i ePhorte, men ble ikke nevnt i supplerende BDS 2016. Omtale av bestilling i BDS 2017, vedlegg «operativt tilsyn», lå ikke i første utkast, men har kommet inn etter innspill fra IRF.

Oppfølging forventes i helhetlig beskrivelse av Mattilsynets styringssystemer som er et besluttet tiltak etter tidligere internrevisjoner.

4 God praksis

Gjennom revisjonen har revisjonsgruppen lest et stort antall tilsynsrapporter etter inspeksjon med frittstående lager. Vi ønsker i denne sammenhengen å trekke fram et avdelingskontor der medarbeiderne har lyktes spesielt godt å skape en god balanse i tilsynsrapport med tanke på lengde og innhold. Beskrivelsene var kort og konkrete, men formidlet likevel hovedinntrykk og observasjoner på en måte som gjorde det mulig for leseren å danne seg et bilde av virksomheten og tilsynet.

5 Konklusjon og anbefaling

Med bakgrunn i undersøkelsene revisjonsgruppen har gjort, kan vi konkludere at regionene har gjennomført oppgaven med godkjenning av frittstående lager (for fisk, kjøtt, melk og – produkter) i all hovedsak på en tilfredsstillende måte og stort sett innen gitt frist. Revisjonsgruppen kan bekrefte at det føres tilsyn, om enn i noe varierende grad, med virksomhetenes ivaretagelse av sporbarhetskravet.

Identifisert avvik, som nærmere beskrevet ovenfor, knytter seg til organisering av oppgaveløsningen. De reviderte aktivitetene, sett i et overordnet perspektiv, bidrar kun delvis til Mattilsynets overordnede mål som beskrevet i Beslutningsdokumentet.

Revisjonsgruppen kan med bakgrunn i eksisterende data ikke konkludere om tilsynet har ønsket effekt. Mattilsynets system for verifisering av effekt er fortsatt under utvikling og utprøving.

Avvik og merknader er knyttet opp til denne interne revisjonen på område detaljist, servering, transport og lager, men vi har grunn til å tro at flere av funnene også i stor grad har mer generell karakter. Det bør vurderes om oppfølging bør gjelde også andre fagområder.

Revisjonsgruppen anbefaler:

- Det gjennomføres en kort analyse som avdekker årsak til mangler i samhandling mellom fagseksjon ved HK og IRF og deretter identifiseres korrigerende tiltak.
- Internrevisjonen vil i denne omgangen ikke gi anbefalinger ift merknader som har blitt påpekt i tidligere internrevisjoner og der tiltak er under planlegging/ arbeid.

Merknad «registreringer i MATS» og konsekvensene for datakvaliteten har blitt påpekt i flere av revisjonene, Internrevisjonen vil registrere saken i forbedringsportalen for å sikre oppfølging og framdrift.

Internrevisjonen vil følge opp framdrift av oppfølgingsarbeidet og gjennomføring av tiltakene ifm kommende revisjoner.

Utkast til rapport ble sendt til revisjonsenhetene for kommentering. To av enhetene har i samarbeid kommentert rapporten, kommentarene er gjengitt i sin helhet i vedlegg til.

PLAN - Internrevisjon 2017 – Detaljist, servering, transport og lager

2017/ 181577

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynets Internrevisjon

Mattilsynets Internrevisjonen er administrerende direktørs verktøy som på hans oppdrag foretar en uavhengig og systematisk gjennomgang av virksomheten i egen etat for å sikre at interne og eksterne krav oppfylles og for å skape grunnlag for forbedringer.

I Kontrollforordningen, EU 882/2004, Artikkel 4.6 ligger krav om at mat-myndigheten skal foreta interne revisjoner, eller kan sørge for at det blir foretatt eksterne revisjoner, og skal treffe hensiktsmessige tiltak i lys av resultatene av disse, for å sikre at målene i forordningen oppnås. Revisjonene skal være underlagt uavhengig granskning og gjennomføres på en oversiktlig måte.

Reglement for økonomistyring i staten (12. desember 2003) fastsetter i kapittel V at alle virksomheter skal etablere systemer og rutiner som har innebygd internkontroll for å sikre at måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav, og at eventuelle avvik forebygges og korrigeres i nødvendig utstrekning.

Finansdepartementets Rundskriv R-117 (20. mai 2015) fastsetter krav til organisering og gjennomføring av interne revisjoner i statlig virksomhet. Rundskrivet definerer Internrevisjon som en uavhengig, objektiv bekreftelses- og rådgivningsfunksjon som har til hensikt å tilføre merverdi og forbedre organisasjonens drift.

Revisjonene gjennomføres i henhold til instruks for Internrevisjon i Mattilsynet med underliggende dokumenter og EU-retningslinjer gitt i Kommisjonsbeslutning 2006/677. Prinsippene i ISO 19011 og standard for internrevisjon fra IIA ligger dessuten til grunn for arbeidet.

Bakgrunn

Administrerende direktør besluttet 6. april 2017 å gjennomføre en Internrevisjon på området «detaljist, servering, transport, lager» (ePhorte-sak 2016/43465-2). Revisjonen gjennomføres i henhold til treårig plan for Internrevisjon og denne revisjonsplanen.

Mål for revisjonen

Overordnet mål for revisjonen er å undersøke om interne og eksterne krav, nedfelt i regelverk, styrende dokumenter samt øvrige føringer, er oppfylt.

Revisjonen skal spesielt undersøke om Mattilsynets aktiviteter gjennomføres i samsvar med

- Mattilsynets planer, nedfelt i Mattilsynets flerårig kontrollplan med underliggende dokumenter som Budsjett disponeringsskrivet m.fl. og
- kontrollforskriften¹, krav til tilsyn, bl.a. sikre at tilsyn har ønsket effekt og er hensiktsmessig.

Revisjonen skal videre vurdere om aktivitetene bidrar til gjennomføring av Mattilsynets strategi, oppnåelse av Mattilsynets strategiske mål samt kontrollforskriftens mål og intensjon.

¹ FOR-2008-12.22.1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr

Internrevisjonen skal søke å verifisere at hensiktsmessig internkontroll er etablert, implementert og fungerer som planlagt.

Omfang for revisjonen

Denne internrevisjonen omfatter fagområdet «detaljist, servering, transport, lager», avgrenset til tilsyn med godkjenningspliktige frittstående lager som lagrer animalske næringsmidler.

Revisjonen skal nærmere bestemt undersøke

- om godkjenning er gjennomført i samsvar med regelverk og føringene
- om tilsyn² omfatter sporbarhet.

Revisjonsgrunnlag

- Regelverk:
 - Matloven
 - Matlovsforskriften
 - Kontrollforskriften
 - Næringsmiddelhygieneforskriften
 - Animaliehygieneforskriften
- Kvalitetsdokumenter
 - Overordnet styringsdokument
 - Flerårig nasjonal kontrollplan
 - BDS (2015-2017, 2016-2018, 2017-2019)
 - Supplerende BDS-dokumenter
 - Retningslinje for godkjenning – virksomheter for animalske næringsmidler
 - Andre styrende dokumenter
- Kravpunktmaler/ tilsynsmaler/ tilsynsprosesser («løp») i MATS
- Andre relevante dokumenter

Revisjonsenhetene

Revisjonen skal være gjennomgående og inkluderer et utvalg av relevante enheter ved hovedkontoret og i regionene.

Revisjonsenhetene, regionen og deres avdelinger, er valgt ut fra antall relevante virksomheter, dvs. avdelinger med hhv mange/flere og få frittstående lager. Det er videre tatt hensyn til historikk, tidligere Internrevisjoner i enhetene.

Avdelinger og seksjoner ved Hovedkontoret er valgt med bakgrunn i deres ansvar for virksomhetene (frittstående lager, godkjenningspliktige) og tilsynsområdet (sporbarhet)

Undersøkelsen omfatter også verifisering i virksomheter/ tilsynsobjekter.

- Hovedkontoret
 - Avdeling fisk og sjømat
 - Seksjon sjømat
 - Avdeling mat
 - Seksjon hygiene og drikkevann
 - Seksjon merking og kvalitet
- Region Sør og Vest

² I denne sammenhengen menes med tilsyn planlegging, gjennomføring, inkl. virkemiddelbruk, og oppfølging av operativt tilsyn i virksomheten.

- Avd. Haugalandet
- Avd. Agder
- Region Øst
 - Avd. Søndre Buskerud
 - Avd. Vestfold
- Region Stor-Oslo
 - Avd. Oslo, Asker og Bærum
 - Avd. grensekontroll og import
 - Avd. Romerike

Alle revisjonsenhetene vil motta melding om internrevisjon med informasjon om tidspunkt, program for revisjonen, forventede deltakere m.m.

Revisjonsmetode

I løpet av revisjonen vil det bli gjennomført:

- Gjennomgang av dokumentasjon
 - Kvalitetsdokumenter
 - Tilsynsrapporter
 - Andre føringer e.l.
- Analyse av tilgjengelig data (MATS, Jasper, Exie, Forbedringsportalen m.fl.)
- Intervjuer med relevante medarbeidere i alle revisjonsenhetene
- Observasjon under tilsyn i utvalgte virksomheter.

Revisjonsgruppen

Revisjonsleder: Susanne Øyen, internrevisor, HK stab virksomhetsstyring
 Fagrevisorer: Sissel Larsen, seniorinspektør, Avd. Salten
 Anne-Britt Haugen Østeraas, seniorinspektør, Avd. Trondheim og omland

Tidsramme

• Planlegging av revisjonen:	sept/ oktober 2017
• Gjennomføring av undersøkelsene:	oktober/ november 2017
• Utkast til rapport for kommentering:	desember 2017
• Sluttrapport overleveres administrerende direktør:	januar 2018
• Sluttrapport presenteres i Strategisk lederforum:	februar 2018

Ressursramme

Planlegging og gjennomføring av revisjonen inkludert rapportarbeid skal gjennomføres i samsvar med tildelt budsjett. Revisjonsleder er ansvarlig for oppfølging av tildelt budsjett.

Revisjonsenhetenes kommentarer til Internrevisjonsrapport på området «detaljist, servering, transport og lager»

HK, avdeling mat, seksjon hygiene og drikkevann og seksjon merking og kvalitet:

Vi viser til rapport fra internrevisjon hos detaljist, servering, transport og lager. Vi vil gjerne få legge til følgende kommentarer til rapporten:

Til pkt 3.1.1

I henhold til pkt. 3.1.1 er det avdekket mangelfull samhandling mellom HK/fagseksjonene og IRF.

Revisjonsgruppens funn er på bakgrunn av tre observasjoner herunder at forståelsen av hverandres rolle, ansvar og myndighet ikke samsvarer regionalt og sentralt, at IRF ikke har vært involvert i utarbeidelsen av notatet som beskriver bestillingen/godkjenningsoppgaven og at IRF ikke har benyttet sin myndighet til å fatte beslutning om tilsynsgjennomføring. Observasjonene representerer et avvik fra beslutningsdokument, supplerende beslutningsdokument og retningslinje om mandat IRF – et spesifikt avsnitt: «Interregionale fagfora skal diskutere og bli enig om hvordan ulike saker skal løses i regionene. Interregionale fagfora kan beslutte hvilken løsning som skal velges, så lenge løsningen ligger innenfor rammene som er gitt for tilsyn på området og ikke innebærer endring av policy...». Revisjonsgruppen vurderer observasjonene i forhold til de nevnte dokumenter og konkluderer med at avviket er alvorlig.

Som berørte seksjonssjefer på HK ønsker vi å komme med følgende kommentarer:

- Vi setter pris på revisjonen slik at vi kan justere og videreutvikle måten vi jobber på herunder samhandlingen mellom HK og regionene.
- Vi er enig med revisjonsgruppen i at dette er et viktig funn som må diskuteres videre i organisasjonen.
- Vi er enig med revisjonsgruppen i at funnene trolig gjelder flere fagområder.

Vi er imidlertid overrasket over at dette karakteriseres som et alvorlig avvik.

- Etter vår vurdering av mandatet til IRF på revisjonstidspunktet står det ikke at HK i slike saker (utvikling av nye rammer) skal involvere IRF, selv om vi er enige i at i mange slike saker er det både hensiktsmessig og riktig at HK involverer og bruker kompetansen i regionene.
- Vi mener at mandatet til IRF ikke var tydelig nok på revisjonstidspunktet og at det ikke er trukket opp klare føringer om når HK skal involvere regionalt nivå enten IRF eller linja i regionen. Henvendelser til regionen som medfører ressursbruk pleier vi som hovedregel å sende i linja.
- Dersom manglende «involvering av IRF i utarbeidelsen av notatet som beskriver bestillingen/godkjenningsoppgaven» er en viktig del av vurderingen som medfører et alvorlig avvik vil dette etter vårt skjønn sende et signal om at HK heretter alltid skal involvere IRF, og ikke regionens linje (slik det ble gjort i denne saken) i tilsvarende saker. Vi er usikre på om det alltid er hensiktsmessig jfr. også vår kommentar til revisjonsgruppens konklusjon nedenfor – nest siste prikkpunkt.

Revisjonsgruppen omtaler også ansvarlig fagseksjon mhp sporing.

- Etter vår vurdering er det én seksjon som er gitt koordineringsansvar, mens øvrige seksjoner som har forvaltningsansvar for regelverk som har bestemmelser om sporing, har det faglige ansvaret for dette, herunder nødvendig oppfølging.
- Vi oppfatter at det er denne forståelsen vi legger til grunn når det gjelder andre koordineringsoppgaver forøvrig, som for eksempel EØS-koordineringen.

Vi har følgende kommentar til revisjonsgruppens anbefaling, første prikkpunkt

- Etter vår vurdering er det viktigste at det blir en diskusjon og avklaring i organisasjonen om samhandlingen mellom HK og IRF og samhandlingen mellom HK og linja i regionen og at disse to tingene må sees i sammenheng.
- Vi tror det er viktig at denne diskusjonen ses i sammenheng med vekslingen av IRF slik at det blir klarere hvilke rolle IRF skal ha i MT.